

hradou, že ustanovení dosavadního práva nejsou vinníku zřejmě příznivější. Poněvadž však podle dosavadního práva v případě pomluvy spadající pod ustanovení §§ 1, 3, odst. 2. čís. 2 a § 9, čís. 6 zák. čl. XLI/1914 k podání zmateční stížnosti bylo oprávněno výlučně vrchní státní zastupitelství, jež však tohoto práva nepoužilo, je zřejmo, že vinníku je příznivější citované ustanovení dosavadního práva, podle něhož uražený nebyl oprávněn podati zmateční stížnost; neboť zmateční stížnost vrchním státním zastupitelstvím nebyla podána, a proto nabyl zprošňující rozsudek odvolacího soudu v této části moci práva. Uražený byl tedy oprávněn podati zmateční stížnost pouze, pokud jde o druhý čin, jenž by spadal pod ustanovení § 2 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n. Poněvadž však zmateční stížnost byla ohlášena bez jakéhokoliv označení důvodu zmatečnosti a nebyla též písemně odůvodněna, nevyhovuje předpisu § 390 tr. ř. a 2. odst. § 31 por. nov. Proto byla jednak jako podaná osobou neoprávněnou, jednak jako neoznačená podle 3. odst. § 434 tr. ř. odmítnuta.

Čís. 5092.

Povinnosť oznámiť trestné podniky podľa § 12, čís. 1 zák. na ochr. rep. má i osoba svádzaná k zločinu vojenskej zrady, pokiaľ nie je účastníkom tohoto zločinu v smysle hlavy V. trestného zákona.

Okolnosť, že obžalovaný je zamestnancom štátnych železníc, nezakladá o sebe zvláštnu oznamovaciu povinnosť v smysle § 12, čís. 2 zák. na ochr. rep., nedozvedel-li sa obžalovaný o trestnom podniku v úrade alebo pri svojom povolaní a netýkali-li sa skutočnosti, ktoré mali byť vyzvedané, jeho služby.

(Rozh. zo dňa 29. septembra 1934, Zm IV 343/34.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti Š. M., obžalovanému zo zločinu vojenskej zrady, na základe verejného pojednávania, konaného následkom zmätočnej sťažnosti vrchného prokurátora, vyniesol tento r o z s u d o k: Vyhovujúc čiastočne zmätočnej sťažnosti vrchného prokurátora, založenej na dôvode zmätočnosti podľa čís. 1 a) § 385 tr. p., zrušuje sa rozsudok vrchného súdu a obžalovaný Š. M. uznáva sa vinným zločinom neoznámenia trestných podnikov podľa § 12, čís. 1, odst. 2 zák. čís. 50/1923 Sb. z. a n., ktorý spáchal spôsobom, uvedeným vo výroku rozsudku krajského súdu.

Z d ô v o d o v:

Proti rozsudku vrchného súdu, ktorým bol zrušený rozsudok krajského súdu odsudzujúci obžalovaného pre zločin neoznámenia trestných podnikov podľa § 12, č. 1, odst. 2 zák. čís. 50/1923 Sb. z. a n. a ktorým bol obžalovaný sprostý podľa § 326, č. 1 tr. p. obžaloby naň pre zločin vojenskej zrady podľa § 6, č. 2, odst. 3 zák. čís. 50/1923 Sb. z. a n. vznesenej, podal vrchný prokurátor zmätočnú sťažnosť podľa č. 1 a) § 385 tr. p., ktorou sa domáha, aby obžalovaný bol uznaný vinným zločinom neoznámenia trestných podnikov podľa § 12, č. 2 zák. č. 50/1923 Sb. z. a n. Zmätočná sťažnosť je čiastočne oprávnená.

Krajský súd nevzal za dokázané, tak ako to žaloba tvrdila, že obžalovaný bol roku 1931 vo styku s maďarskými zpravodajskými orgánmi za účelmi vyzvedačskými, ale zistil, že obžalovaný prišiel dňa 2. septembra 1933 v H. do styku s maďarským zpravodajským dôstojníkom, že z rozhovoru s týmto soznal, že tento sa chystá vyzvedať náladu obyvateľstva v K., a že obžalovaného priamo žiadal, aby tieto okolnosti vyzvedal a pri svojich cestách do Maďarska jemu sdeľoval a že obžalovaný o tom po svojom návrate do K. úradu žiadne oznámenie neučinil, a odsúdil preto obžalovaného pre zločin neoznámenia trestných podnikov podľa § 12, č. 1 odst. II. zák. na ochr. rep. Vrchný súd mal rovnako ako krajský súd za to, že obžalovaný sľúbil onomu dôstojníkovi, že bude preňho vyzvedať hore zmienené okolnosti, ale že tak učinil len na oko a z obavy, aby nebol v Maďarsku zadržaný, a sprostil obžalovaného obžaloby nie pre nedostatok dôkazov pri trvajúcom podozrení zo zločinu vojenskej zrady, ale podľa § 326, č. 1 tr. p. preto, pretože neshľadal v činnosti obžalovaného skutkovú povahu nejakého trestného činu. Vrchný súd nepovažoval najmä za danú skutkovú podstatu zločinu neoznámenia trestných podnikov podľa § 12, č. 1, odst. II. zák. na ochr. rep., ako na to krajský súd uznal, pretože mal za to, že obžalovaný nemal oznamovaciu povinnosť podľa § 12, č. 1 zák. na ochr. rep., lebo bol v danom prípade sám svádzaný k zločinu vojenskej zrady a mal byť podľa plánu nástrojom maďarského zpravodajského dôstojníka.

Právny názor vrchného súdu není správny, lebo výklad, ktorý vrchný súd dáva § 12, č. 1 zák. na ochr. rep., nemá v zákone opory. Podľa § 12, č. 1 zák. na ochr. rep. má oznamovaciu povinnosť každý, kto sa vierohodným spôsobom dozvie, že sa chystá podnik uvedený v §§ 1, 2, 6—9, alebo že bol spáchaný čin uvedený v § 6, č. 2 a 3 zák. na ochr. rep. Plynie z povahy veci, že takú oznamovaciu povinnosť nemá ten, kto sa sám trestného činu zúčastnil, lebo v takom prípade spáchal ťažší trestný čin a je za tento zodpovedný. Účastnený na čine trestnom je však ten, na koho sa vzťahuje V. hlava tr. zák. o účasťstve, totiž páchatel', prípadne spolupáchatel' a účastník v užšom slova smysle podľa § 69 tr. zák., t. j. návodca a pomocník. Za takého účastníka neľze, hľadiac k zisteniu vrchného súdu, považovať obžalovaného, ktorý len na oko a z obavy, aby nebol v Maďarsku zadržaný, sľúbil maďarskému dôstojníkovi, že bude preňho v Československu v prospech Maďarska konať výzvednú službu, lebo v opačnom prípade, keby sľub nebol sa stal na oko, bol by obžalovaný už daným sľubom vošiel vo styk s cudzím vojenským činiteľom za účelmi výzvednými a bol by páchatel'om zločinu vojenskej zrady, a nebylo by možné hovoriť o obžalovanom ako nástroji onoho zpravodajského dôstojníka. Obmedzujúci výklad vrchného súdu, nemajúci opory vo slovnom znení zákona, ktorý ukladá každému oznamovaciu povinnosť, neľze však vyvodit' ani zo smyslu zákona, lebo z oznamovacej povinnosti pre jej všeobecnosť neľze vylúčiť osoby, ktoré k zločinu vojenskej zrady boli svádzané, pokiaľ ako účastníci trestného podniku samy nepodliehajú ťažšej trestnej sankcii. Obžalovaný dopustil sa tedy tým, že zistenú činnosť maď. zpravod. dôstojníka podliehajúcu trestnej sankcii podľa § 6, č. 2 zák. na ochr. rep., hneď neoznámil úradu, zločinu neoznámenia trestných podnikov podľa § 12, č. 1 odst. II. zák. čís. 50/1923; bolo preto v tejto časti zmätočnej sťažnosti vrchného pro-

kurátora vyhoveť a obžalovaného uznať vinným týmto zločinom. Na ťažšiu kvalifikáciu podľa § 12, č. 2 zák. č. 50/1923 nebolo uznané, lebo okolnosť, že obžalovaný je zamestnanec štátnych dráh, nezakladá v danom prípade zvláštnu povinnosť oznamovaciu v smysle § 12, č. 2 zák. na ochr. rep., pretože obžalovaný sa nedozvedel o trestnom podniku v úrade alebo pri svojom povolaní, a ani okolnosti, ktoré mali byť vy-
zvedané, netýkali sa vecí služby obžalovaného, § 12 č. 2 zák. na ochr. rep. však predpokladá, že páchatelovi bola oznamovacia povinnosť zvlášte buď úradom, buď povolaním, buď zvláštnym príkazom uložená. V tejto časti je teda zmätočná sťažnosť bezzákladná a bola podľa odst. 1 § 36 p. nov. zamietnutá.

Čís. 5093.

Kvalifikácia podľa § 307 tr. zák. nemá miesta, ak obžalovaný vyvolal svoje rozčulenie vlastným protiprávnym chovaním.

(Rozh. zo dňa 1. októbra 1934, Zm III 353/34.)

Najvyšší súd preskúmal trestnú vec proti L. Ch., obžalovanému zo zločinu zúmyselného usmrtenia človeka, a na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, obžalovaného a jeho obráncu vyniesol tento rozsudok: Vyhovujúc čiastočne zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, najvyšší súd napadnutý rozsudok porotného súdu zrušuje z dôvodu zmätočnosti, uvedeného v § 385, č. 1 b) tr. p., pokiaľ čin obžalovaného L. Ch. bol kvalifikovaný aj podľa § 307, odst. I. tr. zák., a túto kvalifikáciu pomíja.

Z dôvodov:

Generálny prokurátor podržal zmätočnú sťažnosť verejného žalobcu len pokiaľ bola ohlásená z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1 b) tr. p. Prevádzajúc tento dôvod zmätočnosti poukazuje sťažovateľ na to, že obžalovaný použil zbrane veľmi nebezpečnej pre telesnú bezpečnosť druhého, totiž kuchynského noža, zabruseného pri špici na obidve strany na spôsob dýky, viedol bodnú ranu proti bruchu, miestu, poranenie ktorého bodnou ranou pravidelne má za následok porušenie brušného svalstva čriev, ktoré po poranení následkom infekcie vyvolá zánet brušnej blany, ktorý obyčajne má za následok smrť, že obžalovaný je normálny a preto si musel byť vedomý toho, že bude nasledovať smrť, z čoho plynie, že jednal v úmysle usmrtiť poškodeného, ale tento úmysel vopred neuvážil, čím je daná skutková podstata zúmyselného zabitia človeka podľa § 279 tr. zák. Keby však tento názor nebol správny, je omylný právny názor porotcov, ktorým kvalifikovali čin obžalovaného podľa § 307, odst. I. tr. zák., lebo zo skutočností, zistených nimi v VI. vedľajšej skutkovej otázke, nelze usudzovať, že by bol daný dôvod pre silné rozčulenie v smysle § 307, ods. I. tr. zák., keďže obžalovaný svoje rozčulenie zapríčinil sám svojím protiprávnym chovaním, lebo vyvolal hádku a potom i bitku, a, keď poškodený zakročil, začal mu bez príčiny vyhrážať a vyhľadával príčinu k hádke. Poškodený bol v práve, keď